

Початкова школа і сучасність

№9(13) ^{Вересень} 2015

Україна – єдина країна

Перший урок, 1 клас

Намалюємо словами овочі та фрукти

Урок розвитку зв'язного мовлення, 1 клас

Віршовані задачі для усного рахунку на уроках математики в другому класі

Урок математики, 2 клас

Міфи Греції. «Олімп»

Урок зарубіжної літератури, 3 клас

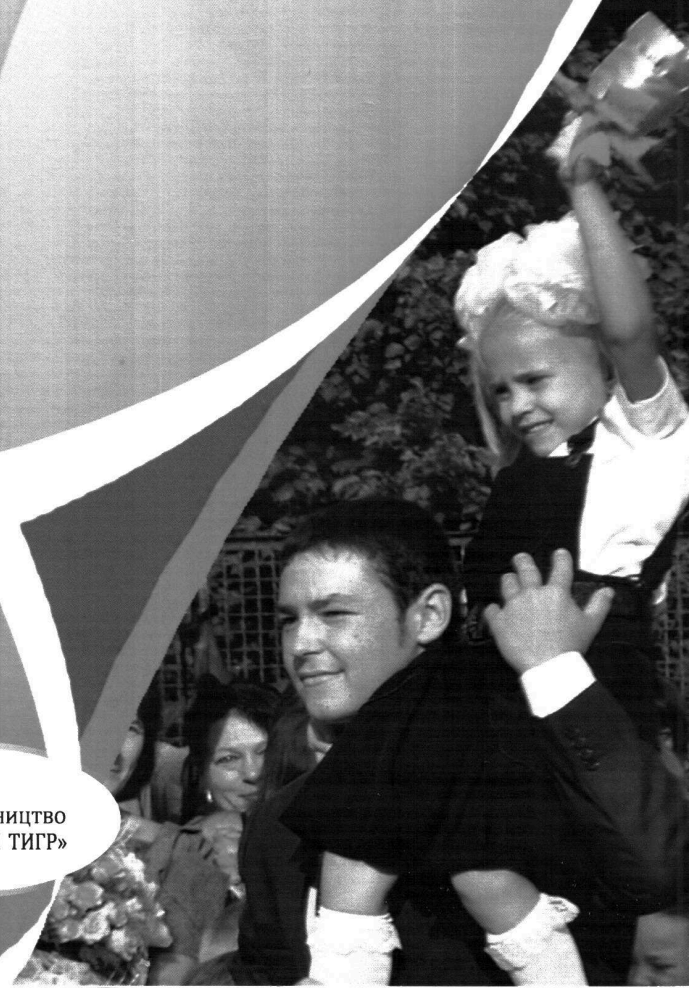
Сценарій свята до Дня вчителя

Поради батькам щодо педагогічної адаптації першокласників

**ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516**

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

Українська література сьогодні
Український журнал
«Слово і сучасність»

Календарні публікації
Радомська вдова. О. Коби

Українське слово. Вулиця слова
Морозівська вдова. Т. Коби

Високий календар
Григорія Сковороди
Велика вдова. О. Коби

Послання у вічність
Українське слово. Вулиця слова

Я люблю Україну!
Українське слово. Вулиця слова

Частини мого. Іх розпізнавання
Українське слово. Вулиця слова

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

Передплатний
індекс 86516

Початкова школа і сучасність

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щомісяця

№ 9 (13) ВЕРЕСЕНЬ 2015

Заснований у вересні 2014 р.

ЗАСНОВНИК

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Світлана МАРТИНЕНКО,

ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ТА МЕТОДИК ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Надія БІБІК,

ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН НАПН України,
ПРОВІДНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК
ЛАБОРАТОРІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН України

Марія БРАТКО,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Алла ЖУКОВА,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДИРЕКТОР
ГІМНАЗІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН № 323 м. Києва

Василь ЖУКОВСЬКИЙ,

ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Тетяна ПУШКАРЬОВА,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ДИРЕКТОР СКАНДИНАВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ДАРНИЦЬКОГО Р-НУ м. Києва

Олена МАТВІЄНКО,

ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА З НАУКОВОЇ РОБОТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Ольга СЛОНЬОВСЬКА,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Лариса СОЛОВЕЦЬ,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ВІДМІННИК ОСВІТИ України,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ВЧИТЕЛЬ України,

Людмила ХОРУЖА,

ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ПРОРЕКТОР З НАУКОВОЇ РОБОТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Ірина ШАПОШНИКОВА,

КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ
ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Віктор ЮРЧЕНКО,

КАНДИДАТ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗМІСТ

СЛОВО ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Світлана МАРТИНЕНКО

Вітання з початком нового
навчального року

2

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Про тематику Першого уроку
в 2015/2016 навчальному році

3

Інструкція щодо заповнення
Класного журналу для 1–4-х класів
загальноосвітніх навчальних
закладів

4

МОВОЮ НАУКИ

Світлана МАРТИНЕНКО

Поради батькам щодо педагогічної
адаптації першокласників

8

Ірина НОВИК

Діагностичні методики визначення
розвитку пізнавального інтересу
до вивчення іноземної мови

12

Наталія ГРОМЦЕВА

Гурток як засіб розвитку
обдарованості молодшого школяра

16

МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

Айна БУДЗИНСЬКА

Україна – єдина країна
Перший урок, 1 клас

18

Світлана РОГОВЕЦЬ

Здрастуй, школо!
Сценарій свята

19

Людмила ШКАРБАН

Міжрядкова (допоміжна) лінія
сітки зошита. Складання речень
за малюнком. Письмо коротких
і довгих вертикальних ліній, ліній
із заокругленням
Урок письма, 1 клас

21

Лариса РОДАЦЬУК

Практичне ознайомлення
зі словом, реченням. Спосіб
умовного позначення речення.
Бесіда на тему «Літні розваги»
Урок навчання грамоти, 1 клас

25

Леся ПОРЯДЧЕНКО

Намалюємо словами овочі
та фрукти
Урок розвитку зв'язного мовлення,
1 клас

27

Олена ЗБОРОВСЬКА

«Hello! I'm Kate. How are You?»
Урок англійської мови, 1 клас

30

Тетяна ЯЩУК

Віршовані задачі для усного
рахунку на уроках математики
в другому класі

Урок математики, 2 клас

31

Галина РЕПІК

Речення і текст
Урок розвитку мовлення, 2 клас

33

Тетяна СТЕЦЕНКО

Завдання алгебраїчного змісту
Урок математики, 3 клас

35

Олена РЯБЕЦЬ

Міфи Греції. «Олімп»
Урок зарубіжної літератури. 3 клас

Наталія СІНЕЛЬНИКОВА

Сценарій свята до Дня вчителя

40

Олена ШАНІДЗЕ

У здоровому тілі – здоровий дух
Спортивний вечір, 1–4 класи

42

ВИДАТНІ ПОСТАТІ

Геннадій БОНДАРЕНКО

Аналіз педагогічних поглядів
В. О. Сухомлинського на проблему
мовленнєво-риторичної діяльності
вчителя початкової школи

43

Світлана Мартиненко, завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор Київського університету імені Бориса Грінченка

ПОРАДИ БАТЬКАМ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

Мудрість влади педагога полягає в тому, щоб його воля стала бажанням і потребою для дитини ...

В.О. Сухомлинський

Кожний віковий період у житті людини визначається сукупністю багатьох чинників, основними серед яких є:

- визначальна соціальна ситуація розвитку або та конкретна форма стосунків, у які дитина вступає в цей період;
- провідний або основний тип діяльності;
- основні психологічні новоутворення. Значення кожного вікового періоду визначається його місцем у загальному циклі розвитку дитини.

Початок навчання дитини в першому класі – складний і відповідальний етап у її житті, адже відбувається дуже багато змін. Це не тільки нові умови життя та діяльності – це й нові контакти, нові стосунки, нові обов'язки. Змінюється соціальна позиція: був просто дитиною, тепер став школярем. Змінюється соціальний інститут навчання і виховання: не садочок чи бабуся, а школа, де навчальна діяльність стає провідною, обов'язковою, соціально значущою та оцінюваною, такою, що розширює права й обов'язки дитини, її стосунки з навколишнім середовищем.

Першокласник – це початок суспільного життя людини як суб'єкта діяльності. Зі вступом до першого класу змінюється життя дитини: все підпорядковується навчанню, школі, шкільним справам. Пристосування (адаптація) дитини до школи відбувається не відразу. Не день і не тиждень потрібно для того, щоб призвичаїтися до школи по-справжньому. Це досить тривалий процес, пов'язаний зі значним напруженням усіх систем організму. Лише через 5–6 тижнів поступово підвищуються та стають більш стійкими

показники працездатності, в дитини спадають напруження та тривожність. Залежно від стану здоров'я, сімейної ситуації, відвідування чи не відвідування дошкільного навчального закладу адаптація до школи, нових умов життя може мати різний перебіг.

Безумовно, першокласники, що відвідували дошкільні навчальні заклади, значно легше адаптуються до школи, ніж ті дітки, які перебували вдома, не звикли до тривалого перебування в дитячому колективі, до певного сталого режиму. Легше проходить період пристосування до школи і краще вправляються з розумовими та фізичними навантаженнями здорові діти. Але, на жаль, сьогодні лише 30% дітей ідуть до школи здоровими. Решта ж мають різноманітні порушення та відхилення в стані здоров'я. Тож зрозуміло, чому процес адаптації проходить із певними ускладненнями й затягується на більш тривалий термін.

Починаючи з перших тижнів навчання, діти поступово віддаляються від батьків, хоча постійно відчують потребу в підтримці та допомозі дорослої людини. Стосунки з батьками, склад сім'ї та взаємини між рідними мають важливий вплив на учня. Зі вступом дитини до першого класу в батьків з'являється новий статус – *батьки першокласника*, а відповідно й ті проблеми, що вирішують вони спільно з дитиною, і ті радощі успіху, що переживаються спільно. Часто в розмові з батьками учнів 1 класу доводиться чути: "Ми пішли до першого класу ...", "Нам задали вивчити вірш ...", "Ми не встигли зробити домашнє завдання ..." тощо. Вживання займенників "ми", "нам" свідчать про те, що всі питання шкільного життя є для батьків і дитини спільними.

Долаються спільно і перші шкільні труднощі – адаптація дитини до навчання в школі. Як допомогти їх витримати? Як знайти спільну мову з учителем і однокласниками? Що зробити для того, щоб першокласник не втратив інтерес до навчання? На ці та інші запитання ми спробуємо відповісти, подавши певні *поради для батьків першокласників*.

Почнемо з розкриття першої проблеми: що означає поняття "*адаптація*"

до школи", які існують рівні адаптації. Згідно з педагогічним словником, *адаптація* – це пристосування дитини до умов і вимог школи, які для неї є новими порівняно з умовами дитячого навчального закладу і сім'ї в дошкільному дитинстві. У психолого-педагогічних дослідженнях визначаються та характеризуються три рівні адаптації (високий, середній та низький). З метою визначення того рівня адаптації, на якому перебуває ваша дитина, подаємо їх зміст і основні показники.

Високий рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до школи: правила і вимоги сприймає адекватно; навчальний матеріал засвоює легко; глибоко і повно оволодіває програмовим матеріалом, розв'язує ускладнені задачі, чемний, уважно вислуховує вказівки, пояснення вчителя; доручення виконує охоче й сумлінно, без зовнішнього контролю; виявляє високу зацікавленість до самостійної навчальної роботи, готується до всіх уроків; має у класі позитивний статус.

Середній рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до школи: відвідування уроків не викликає в нього негативних переживань розуміє навчальний матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально і наочно; засвоює основний зміст програми з усіх предметів, самостійно розв'язує типові задачі; зосереджений і уважний під час виконання завдань, доручень, вказівок учителя, разом із тим потребує контролю з боку дорослого; зосередженим буває тільки тоді, коли робить щось цікаве для себе; майже завжди готується до уроків і виконує домашні завдання; доручення виконує сумлінно; дружить з багатьма однокласниками.

Низький рівень адаптації. Першокласник негативно або байдуже ставиться до школи: часто скаржиться на здоров'я, погане самопочуття, ш в нього переважає пригнічений настрій; спостерігаються порушення дисципліни; матеріал, який пояснює вчитель, засвоює фрагментарно; самостійна робота з підручником викликає труднощі, під час виконання самостійних завдань не виявляє до них інтересу; до уроків готується и нерегулярно, потребує постійного контролю, систематичних

нагадувань і спонукань як з боку вчителя, так і з боку батьків; може зберігати працездатність і увагу за наявності тривалих пауз для відпочинку; для розуміння нового матеріалу і розв'язування задач за зразком потребує значної допомоги вчителя і батьків; доручення виконує під контролем і без особливого бажання; пасивний, близьких друзів не має, знає імена й прізвища лише частини однокласників. Зрозуміло, що є досить тісний причинно-наслідковий зв'язок між рівнем адаптації школяра і системою тих чинників, умов, у яких він виховувався.

Проведені серед першокласників м.Києва та Київської області дослідження дали змогу визначити найважливіші чинники, які впливають на кількісні показники адаптації дітей до умов навчання в школі.

Чинники, що впливають на високий рівень адаптації

№ з/п	Соціальне мікросередовище дитини дітей з високим рівнем адаптації	Кількість дітей, у%
1	Доцільні методи виховання в сім'ї	98,1
2	Адекватне усвідомлення свого статусу в класі	97,2
3	Відсутність конфліктних ситуацій в сім'ї	94,0
4	Відсутність у сім'ї конфліктів через алкоголізм	90,8
5	Високий рівень освіти батьків	86,4
6	Функціональна готовність до навчання в школі, шкільна зрілість	85,8
7	Високий статус дитини в дошкільній групі	84,7
8	Повна сім'я	74,5
9	Задоволення від спілкування з дорослими	77,6
10	Позитивне ставлення до дітей з боку вихователя	63,1
11	Позитивне ставлення до дітей учителя першого класу	60,7

Учні, яким важче адаптуватися до школи, потребують особливої уваги та індивідуальної підтримки як учителя, шкільного психолога, так і батьків.

Для того, щоб першокласнику легше навчалося, а Вам було простіше допомагати в цьому, пропонуємо *поради для батьків*.

- Перші 4–6 тижнів у школі для першокласників найважчі, тому Ви маєте допомогти своєму маленькому учню адаптуватися до нових умов.
- Уранці дитину будіть спокійно. Прокинувшись, вона має побачити посмішку на вашому обличчі та почути Ваш лагідний голос. Не потрібно смикати дитину через дрібниці та підганяти її з самого ранку. Щоб не виникало поспіху, розрахуйте час, необхідний для того, щоб зібратися маленькому учневі до школи. Якщо він не встигає, наступного дня розбудіть його трішки раніше.
- Бажано погодувати дитину сніданком, але якщо чомусь вона не хоче їсти, примушувати не варто. Краще дайте сніданок із собою. Дорогою до школи не говоріть: "Дивись, не бешкетуй" або "Щоб сьогодні не було поганих оцінок". Краще побажайте дитині успіхів і підбадьорте її добрим словом.
- Зустрічаючи зі школи, не завалюйте запитаннями: "Що ти сьогодні отримав?" або "Сьогодні без поганих оцінок?". Дайте дитині змогу розслабитися. Якщо ж вона хоче поділитися з Вами чимось важливим, не відмахуйтеся від неї, вислухайте, адже це не забере багато часу.
- Якщо маленький школяр чимось засмучений, не допитуйтесь про причину. Можливо, він розповість пізніше, або обережно поцікавтесь через деякий час самі.
- Ніколи не торгуйтеся, говорячи: "Якщо зробиш гарно уроки, я дам тобі...". Дитина може неправильно зрозуміти мету навчання, вона подумає, що, навчаючись, робить Вам послугу, за яку отримує винагороду.
- Прийшовши зі школи, дитина має пообідати та обов'язково відпочити. Не примушуйте її відразу виконувати уроки. На думку психологів, найкращий час для навчання – з 8 до 12 та з 16 до 18 години. Привчіть першокласника займатися саме в ці проміжки часу.
- Пам'ятайте, що є періоди, протягом яких йому навчатися складніше: маленький школяр втомлюється, у нього знижується працездатність. Для першокласника це перші 4–6 тижнів навчання, середина семестру, перший тиждень після зимових канікул та середина другого семестру.

– Присвячуйте своїй дитині хоча б півгодини в день, щоб вона відчувала, що Ви її любите та цінуєте. Не забувайте, що першокласники – це ще маленькі діти, які люблять погратися, послухати казку на ніч чи колискову або, щоб їх просто потримали на руках. Усе це допоможе дітям зняти напруження, почувати себе спокійно та впевнено.

Розумову зрілість учнів шестирічного віку характеризує нормальний інтелект і застосування його в школі: дитина протягом уроку може сидіти спокійно, підкорятися правилам, що панують у дитячому колективі, успішно соціально адаптуватися у школі, подолавши та переживши нові форми людських стосунків.

Молодший школяр має бути наполегливим. Батькам необхідно заохочувати його досягати успіху, непомітно й ненав'язливо допомагаючи. У міру свого розвитку та зрілості діти привчаються логічно мислити, звикають глибоко розуміти тему, знаходити роз'яснення її, привчаються критично мислити про те, що прочитали, чи побачили навкруги. Протягом цього періоду батьки мають утримуватись від авторитарного ставлення до дитини. Їхні стосунки мають будуватись на діалогах, вести розмову як рівний з рівним.

Дитині молодшого шкільного віку, починаючи з першого класу, необхідно забезпечити робоче місце чи кімнату, де вона б могла тримати підручники, робочі зошити та готувати уроки. Аби школяр працював зосереджено, треба не відривати його від занять для якоїсь домашньої справи, необхідно прибрати шум (комп'ютер, планшет, мобільний телефон, телевізор тощо). У кімнаті, де дитина виконує уроки, світло не має втомлювати зір. Не бажано використовувати неонові лампи. Робоча лампа повинна мати 100 Вт і має стояти ліворуч.

Телевізор дуже стомлює зір, тому батьки мають слідкувати, щоб школяр сидів перед ним на відстані 2–3 метрів, і вихідні не проводив весь день перед екраном, а дивився тільки найцікавіші дитячі передачі.

У дитини шести років, яка пішла до школи, батьки, а особливо мати,

мають закріплювати й удосконалювати елементарні гігієнічні навички, які вона одержала за шість років свого життя. Батьки мають слідкувати, щоб її одяг після школи був ретельно складений або розвішений, взуття почищене, сорочка мала чистий комірець та манжети.

Далеко не кожна дитина, яка досягла шкільного віку, вміє правильно сидіти чи лежати, неправильне сидіння та лежання може привести до неправильного формування скелета. На ліжку треба класти твердий матрац без м'яких і важких подушок. Учня треба навчати правильно сидіти за столом або партою. Підручники та зошити школярі мають носити в ранці або портфелі за спиною, щоб запобігти розвитку сколіозу.

Успішність шестирічної дитини у школі не завжди відповідає ступеню її обдарованості. Одні діти мислять повільніше й “гальмуються”, якщо вчитель дуже наполегливий, а деякі не завжди вміють висловлювати думку, навіть якщо вона правильна. У цьому віці діти бувають непосидючі, бувають мрійливі, а бувають і ледачі.

Діти з фізичними вадами чи хронічними захворюваннями часто стають предметом кепкувань товаришів, їх ніби виключають з колективу, вони стають ізольовані, несміливі, нещасливі. Це діти з розладами слуху, зору, мовлення, або мають неврологічні рухомі дефекти, недоумство, психомоторну нестійкість – усе це несприятливо впливає на їхнє навчання. Важливо, щоб батьки, особливо на першому році навчання дитини, підтримували постійний зв'язок зі школою, аби знати, як проявляє себе дитина, які в неї виникають проблеми та труднощі.

Батьки мають організовувати виконання домашніх завдань так, щоб останні в дітей займали якомога менше часу. Неправильно роблять ті батьки, які примушують дітей після занять у школі годинами займатись музикою, шахами або іншими заняттями в кімнаті без свіжого повітря. Діти – відмінники з блідим обличчям і тендітним здоров'ям навряд чи будуть щасливими в житті. Лікарі, батьки, вчителі стверджують, що діти виростають або влітку, або після канікул, проведених у гірській місцевості навіть узимку.

Сонце, повітря, вода, ультрафіолетове опромінення мають неабияке значення для фізичного розвитку дитини.

Неприпустимо у сім'ї, де є дитина молодшого шкільного віку, щоб батьки палили у квартирі, оскільки пасивне “куріння” приносить таку ж шкоду, як і під час активного куріння.

Дослідження вчених засвідчили, що в сім'ях, де палить батько чи мати, або ж обоє батьків, у 75% дітей на першому році життя має місце рахіт, анемія, ексудативно-катаральні діатези, гіпотрофія. Шкідливий вплив пасивного куріння позначається й на здоров'ї дітей і в подальшому. Так, науковці стверджують, що 68,9% дітей з рецидивним обструктивним бронхітом в анамнезі – “пасивні курці”. Дим тютюну, подразнюючи слизову оболонку верхніх дихальних шляхів, підвищує її проникність, формує неспецифічну гіперактивність респіраторної астми, що свідчить про початок респіраторних алергозів.

Варто зауважити, що серед фахівців іде полеміка щодо доцільності прийому в школу дітей з шести років. Ранній початок шкільного навчання, стверджують вчені, як у дитячому садку, так і в школі, знижує розумову працездатність, викликає стомлюваність, погіршення стану серцево-судинної та дихальної систем у дітей, особливо в першій чверті навчання, негативно впливає і на фізичний розвиток дітей в наступні роки їх життя. Так, у дітей, які почали навчання з шести років, в 11–12 років здорова група складає 68,5%, а у дітей, що почали навчання з 7 років, – 73%. Не викликає сумніву й те, що здоров'я дитини залежить від впливу цілого комплексу різнобічних чинників, які значною мірою зумовлюють і визначають адаптацію дитини до навколишнього середовища, фізичний та інтелектуальний її розвиток у такий відповідальний період життя як початок навчання в школі.

Подані поради допоможуть дитині легко адаптуватись до навчання в першому класі, а школа для неї стане тим місцем, де вона буде прийнята і сприйнята такою, якою вона є: з усіма своїми почуттями, думками, знаннями, проблемами, великими і малими подіями, які оточують її в шкільному житті.

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

po-press@ukr.net

www.white-tiger.com.ua